

Irena Górska

Gródek, pow. Sokołów Podlaski

Informator Archeologiczny : badania 2, 238-239

1968

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Celem prac /5.VIII-3.IX/ było przebadanie grodziska niszczącego przez kamieniołom. Na podstawie wizji terenu stwierdzono, że gród był przypuszczalnie owalny, z dwoma wałami wewnętrznymi i zajmował prawie cały szczyt góry. Jeden z wykopów przeciął najlepiej zachowany wał o wys. ok. 2 m. Budowa wału była trójwarstwowa - pod warstwą ziemi znajdowało się kamienne lico otaczające jądro złożone z dużych głazów granitowych. Pozostałymi wykopami, w ilości 8, starano się przebadać teren po obu stronach wału. Główną cechą zakładanych wykopów była ich niewielka głębokość /na poziomie od ok. 0,10 m do 0,60 m ukazywała się skała/ oraz brak warstwy kulturowej. Pewnych wskazówek o zasiedleniu grodziska daje nagromadzenie ułamków ceramiki w miejscach naturalnych zagłębieniach skalnych, gdzie mogły znajdować się pomieszczenia mieszkalne. Sugeruje to również palenisko odkryte w takim zagłębieniu. Mała ilość materiału zabytkowego skłania do wniosku o schronieniowym charakterze grodu używanego w okresach niepokoju. Prócz śladów zachowanych ułamków naczyń znaleziono tu nożyk żelazny i przęślik.

Na podstawie ceramiki, nawiązującej do wczesnośredniowiecznej ceramiki śląskiej, obiekt można datować na czas od IX do XI/XII w.

GRABOWIEC, pow. Hrubieszów

patrz średniowiecze

GRÓDEK, pow. Sokołów Podlaski

Zakład Polskiego Atlasu
Archeologicznego IHKM PAN

Badania prowadziła mgr Irena Górską. Finansował
IHKM PAN. Pierwszy sezon badań. Grodzisko wczesnośredniowieczne i średniowieczne /XII i XIV/XV w./.

Grodzisko położone jest w obrębie wsi na wysokiej krawędzi doliny Bugu.

Wykop usytuowano prostopadle do linii przebiegu wału. Objął on swym zasięgiem oszczęd wewnętrzną grodu oraz wewnętrzną stok wału. Jego wymiary wynosiły 8 x 2 m.

Odsłonięto fragment konstrukcji wału obronnego w postaci względnie dobrze zachowanych resztek spalonego drewna /po wyjęciu rozsypującego się/. Ślady drewna wystąpiły na długości 3 m, oblepione były gliną i tworzyły sarys prostokątnych skrzyni wypełnionych gliną. Uchwycono także jedno narozę skrzyni, wzmocnione dodatkowo kamieniami. Zachowana głębokość skrzyni wynosiła 80 cm, również tyle wynosiła jej szerokość. Do lica skrzyni od strony wnętrza grodu przylegała ława kamienna szerokości 180 cm, zachowana w swojej wysokości pierwotnej od 40 cm do 80 cm. Na jej powierzchni znajdowały się drobne węgle drzewne, pochodzące ze zniszczonej górnej warstwy bierwion tworzących konstrukcję skrzyniową wału. Całość przykrywały gliniaste i próchnicze warstwy ziemi.

Warstwy kulturowe wnętrza grodu ujawniły dwie fazy osadnicze: starsza, na głębokości od 80 cm do 120 cm od powierzchni wykopu, zawierała materiał ceramiczny pochodzący z XIII wieku. Młodsza faza, obejmująca warstwy z głębokości od 20 do 80 cm od powierzchni wykopu, zawierała materiał ceramiczny, bryłki żuśla żelaznego oraz kości zwierzęce. Dość liczne ułamki naczyń glinianych pochodzą z XIV-XV wieku. W obrębie tego materiału wystąpiły sporadycznie drobne ułamki naczyń wczesnośredniowiecznych - zapewne wskutek intensywnego niszczenia grodziska przez jego współczesnych użytkowników.